

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора ДБТУ

Андрій КУДРЯШОВ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА ДОКТОРА НАУК
ДЕРЖАВНОГО БІОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

УХВАЛЕНО

рішення вченої ради ДБТУ

протокол № 5 від «14» квітня 2022 р.

та вводиться в дію з «01» вересня 2022 р.

Харків 2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі і докторантурі Державного біотехнологічного університету (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01 липня 2014р. № 1556-VI, «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. № 848-VI; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами, внесеними згідно Постановою КМУ від 03.04.2019 №283); Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167 (зі змінами); Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»; наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2015 р. № 266; Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України відповідного року; Правил прийому до Державного біотехнологічного університету відповідного року; Статуту Університету; а також інших чинних нормативно – правових документів, що регламентують процес підготовки здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук на третьому (освітньо-науковому) і науковому рівнях відповідно вищої освіти в Україні та Університеті.

1.2. Це Положення є нормативним документом, що визначає механізм та основні правила підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти (далі – здобувачі) з

метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук відповідно.

1.3. Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти проводиться відповідно до отриманої ліцензії. Підготовка докторів наук здійснюється без отримання ліцензії.

1.4. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Вступ до аспірантури й докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Правил прийому до аспірантури й докторантури в Університеті.

1.5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється в Університеті:

- заочною (денною, вечірньою) та заочною формою навчання;
- поза аспірантурою (для осіб які професійно проводять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті).

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

- в докторантурі Університету заочною (денною) формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

1.6. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав Університет на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

1.7. Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється на підставі:

- міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну чи мобільності;

– на підставі договорів, укладених між Університетом та закладами вищої освіти (науковими установами) інших країн, щодо обміну вченими чи академічної мобільності;

– за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

1.8. Координацію та контроль за діяльністю структурних підрозділів, які ведуть підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук в аспірантурі (а також поза аспірантурою) і докторантурі Університету, здійснює відділ аспірантури і докторантури, який підпорядковується проректору з наукової роботи.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

2.1. Аспіранти і докторанти мають права здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту», Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.1999 р. № 309 (для здобувачів вищої освіти ступеня кандидата наук та доктора наук, які вступили у 2015 році і раніше), Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (для здобувачів вищої освіти ступеня кандидата наук та доктора наук, які вступили у 2016 році і пізніше).

2.2. З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти мають право на:

вибір форми навчання під час вступу до аспірантури (докторантури);

вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Університеті, бібліотеках і державних архівах України;

безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження

життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами);

отримання методичного і змістовного наукового керівництва (консультування) щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта) для аспірантів та докторантів відповідно;

чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками в разі призначення вченою радою Університету двох керівників;

безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;

користування культурно-освітньою та побутовою базами Університету;

участь у науково-дослідних роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації;

участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;

участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;

академічну мобільність (у тому числі міжнародну);

забезпечення гуртожитком на строк підготовки в аспірантурі (докторантурі) Університету у порядку, встановленому законодавством;

участь у громадських об'єднаннях та діяльності органів громадського самоврядування, Вченої ради, Ради молодих вчених, Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету;

вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-науковою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури;

академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства України;

трудова діяльність у поза навчальний час відповідно до законодавства України;

участь у формуванні індивідуального навчального плану;

моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній і громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;

захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства;

безоплатне проходження практики;

канікулярну відпустку тривалістю не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік;

брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями;

особи, які навчаються в Університеті за денною формою навчання мають право на отримання стипендій у встановленому законодавством порядку.

2.2. Аспіранти і докторанти зобов'язані:

дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку Університету;

виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників;

виконувати вимоги освітньо-наукової або наукової програми, за якою здійснюють підготовку в Університеті, досягти визначених результатів навчання (підготовки);

аспірантам – виконувати вимоги навчального плану в терміни, визначені графіком навчального процесу;

аспірантам – відвідувати заняття відповідно до затвердженого розкладу занять;

виконувати індивідуальний план роботи аспіранта (докторанта) та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри (аспірантам) або вченої ради Університету (докторантам);

подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді;

своєчасно інформувати Університет (відділ аспірантури і докторантури) у випадках неможливості через поважні причини виконувати вимоги навчального плану у терміни, визначені графіком навчального процесу;

дбайливо та охайно ставитись до майна Університеті (приміщень, меблів, обладнання, інвентарю, навчальних посібників, книжок, приладів та ін.);

повідомляти Університет (відділ аспірантури і докторантури) про зміни у сімейному стані, працевлаштуванні та інших особистих даних у термін не пізніше ніж через три календарних дні з моменту настання таких змін.

2.3. Покладання Університетом на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних із виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

3. ВСТУП ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, Правил прийому до аспірантури та докторантури Державного біотехнологічного університету (далі – Правила прийому), що затверджуються вченою радою та оприлюднюються на офіційному сайті Університету.

3.2. Правилами прийому визначаються:

– процедура, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури та докторантури Університету;

– зміст, форма і строки вступних випробувань.

3.3. Університет до кінця календарного року формує та надсилає до Міністерства освіти і науки України офіційний лист з плановими показниками прийому в аспірантуру на наступний навчальний рік за кожною ОНП та формою навчання, за якими здійснюється підготовка в аспірантурі Університету.

3.5. План прийому в аспірантуру на наступний навчальний рік за державним замовленням за кожною зі спеціальностей (освітньо-науковою програмою) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Університеті визначається в межах ліцензованого обсягу.

3.6. Прийом заяв та документів, оформлення особових справ вступників здійснює приймальна комісія в особі завідувача відділу аспірантури та докторантури.

3.7. До підготовки в аспірантурі Університету для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які мають освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

3.8. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами прийому.

3.9. Вступні випробування до аспірантури складаються з вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з

відповідної спеціальності), вступного іспиту з іноземної мови (англійської) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

3.10. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

3.11. Відповідно до Правил прийому особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

3.12. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Університету протягом одного календарного року.

3.13. Додатковими показниками конкурсного відбору для вступу до аспірантури Університету є середній бал вступника, наявність наукових праць, патентів, авторських свідоцтв на винахід, участь у наукових конференціях.

3.14. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить від трьох до п'яти осіб з числа докторів філософії (кандидатів наук) та докторів наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми. Склад предметних комісії призначається наказом ректора Університету.

3.15. До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої

ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.16. Програми вступних випробувань формуються відповідними предметними комісіями та затверджуються головою приймальної комісії, після чого оприлюднюються на офіційному сайті Університету за три місяці до початку подання документів вступниками до аспірантури.

3.17. Відбіркова комісія, враховуючи результати вступних іспитів та матеріали представлених документів, формує список рекомендованих до зарахування вступників та оприлюднює його шляхом розміщення такого списку на інформаційному стенді відділу аспірантури і докторантури та на веб-сайті Університету.

3.18. Накази про зарахування на навчання видаються ректором Університету на підставі рішення відбіркової комісії та оприлюднюються на інформаційному стенді відділу аспірантури і докторантури і веб-сайті Університету.

3.19. Зарахування іноземних громадян та осіб без громадянства відбувається згідно Правил прийому.

3.20. З метою врегулювання відносин з аспірантами, які за результатами конкурсного відбору зараховані до аспірантури, Університет укладає договір (контракт).

3.1. ПРИЙОМ ДО ДОКТОРАНТУРИ

3.1.1. До підготовки в докторантурі Університету для здобуття ступеня доктора наук приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема, публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих у наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

3.1.2 Для участі у конкурсі на вступ до докторантури для здобуття ступеня доктора наук вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає на кафедру розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту.

3.1.3. Протягом двох тижнів з дня надходження документів від усіх вступників кафедра заслуховує їхні наукові доповіді і шляхом відкритого голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради відповідного факультету.

3.1.4. Протягом 14 денного терміну вчена рада факультету розглядає висновки кафедр та заслуховує доповіді всіх вступників до докторантури щодо плану дослідницької роботи та інформацію про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Шляхом голосування рада визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради Університету.

3.1.5. Вчена рада Університету в місячний строк розглядає висновки рад факультетів і приймає рішення щодо зарахування до докторантури кожного вступника та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності.

3.1.6. Вступ до докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Правил прийому.

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

4.1. На підставі стандартів вищої освіти третього рівня (доктор філософії) та/або вимог Національної рамки кваліфікацій для відповідного

кваліфікаційного рівня освітньо-наукова програма і навчальні плани зі спеціальності, за якими здійснюється підготовка докторів філософії, розробляються робочою групою під керівництвом гаранта освітньо-наукової програми, проходять експертизу та рецензування стейкхолдерами, та затверджуються ректором Університету .

4.2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою Університету для кожної спеціальності.

4.3. В освітньо-науковій програмі міститься інформація про перелік освітніх компонентів в обсязі від 30 до 60 кредитів ЄКТС, логічну послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного та підсумкового контролю.

4.4. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

Вона включає не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно Національної рамки кваліфікацій.

4.5. Освітньо-наукова програма та навчальний план є основою для формування індивідуального плану виконання освітньо- наукової програми підготовки аспіранта (далі – Індивідуальний план), який складається з індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, який погоджується з науковим керівником, завідувачем кафедри за якою закріплен аспірант та затверджується вченою радою Університету не

пізніше трьох місяців з дня зарахування аспіранта до аспірантури Університету.

4.6. Індивідуальний навчальний план – це складова частина індивідуального плану з виконання освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Індивідуальний навчальний план повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

4.7. Індивідуальний план наукової роботи - це складова частина індивідуального плану виконання наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, де визначено тему дисертацію, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також заплановані строки захисту дисертації.

4.8. Індивідуальний план аспіранта із виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії розробляється аспірантом і керівником не пізніше двох тижнів з дати зарахування на навчання за освітньо-науковою програмою доктора філософії. (Вихідні документи: Індивідуальний план аспіранта).

4.9. Індивідуальний план аспіранта розглядається на випусковій кафедрі не пізніше місяця з дати зарахування на навчання за освітньо-науковою програмою доктора філософії. (Вихідні документи: Індивідуальний план, підписаний деканом факультету, завідувачем кафедри, науковим керівником).

4.10. Форму і зміст індивідуального плану роботи аспіранта встановлює та затверджує вчена рада Університету.

4.11. Складовою частиною змісту індивідуального плану роботи за ОНП аспіранта є педагогічна практика задля підвищення рівня набуття аспірантами компетентностей щодо організації та здійснення процесу навчання в закладах вищої освіти та отримання досвіду педагогічної діяльності. Практика проводиться відповідно до графіку навчального

процесу, порядок та процедури проведення визначаються «Положенням про педагогічну практику аспірантів ДБТУ».

4.12. Аспіранти звітують про виконання Індивідуального плану двічі на рік (проміжне та річне). Відповідно до графіку навчального процесу до відділу аспірантури та докторантури подають звітні документи: звіт здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії, витяг протоколу засідання кафедри.

4.13. За результатами річного звітування на підставі рішень засідання кафедри щодо стану виконання Індивідуального навчально-наукового плану та з урахуванням результатів проходження всіх форм поточного та підсумкового контролю, за наказом ректора аспірант переводиться на наступний рік навчання, або відраховується.

4.14. Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ). Академічна мобільність аспірантів реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579.

4.15. Усі здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії Університету незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні навчальні заняття і проходити всі форми поточного та семестрового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, навчальним планом та освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

4.16. Аспірант, який з поважних причин (хвороба, сімейні обставини, відрядження тощо), підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного або семестрового контролю, має право на його відпрацювання після повернення до навчання за розпорядженням завідувача відділу аспірантури і докторантури до початку призначеної на кафедрі

атестації (звітування за результатами підготовки в аспірантурі у поточному семестрі).

4.17. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора Університету призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників, як правило, з науковим ступенем.

4.18. Питання про надання співробітнику Університету дозволу на наукове керівництво здобувачами ступеня доктора філософії розглядається Вченою радою Університету за поданням витягу з протоколу засідання кафедри та вченої ради факультету з рекомендацією про надання права наукового керівництва аспірантами.

4.19. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

4.20. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

4.21. Науковий керівник аспіранта надає допомогу у складанні індивідуального навчально-наукового плану; здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією; надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень; контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта; готує висновок з оцінкою роботи аспіранта у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

4.22. Зміна наукового керівника аспіранта можлива у випадку зміни напряму дисертаційного дослідження (його теми та/або мети, об'єкту чи предмету), звільнення призначеного наукового керівника та за інших поважних причин.

4.23. У разі необхідності зміни наукового керівника аспірант має подати до відділу аспірантури і докторантури заяву з визначенням причин необхідності такої зміни. Зміна наукового керівника затверджується Вченою радою Університету за погодженням з попереднім та потенційним науковими керівниками, а також завідувачами кафедр, на яких працюють обидва керівники, та вводиться в дію наказом ректора Університету.

4.24. Аспіранти, яких переведено на IV рік навчання згідно з індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії мають пройти процедуру попередньої експертизи дисертації та представити її до захисту.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального плану роботи.

4.25. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації і регламентується відповідно до Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 167 зі змінами від 29 жовтня 2020 року).

4.26. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

5. НАДАННЯ АКАДЕМІЧНИХ ВІДПУСТОК ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

5.1. Аспірант має право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання ним індивідуального плану роботи (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами тощо). Таким особам надається академічна відпустка в установленому порядку.

5.2. Для отримання академічної відпустки аспіранти подають заяву, в якій зазначають причини та підстави для надання академічної відпустки і підтверджуючі документи.

5.3 Заява на надання академічної відпустки погоджується з науковим керівником, завідувачем випускової кафедри, ректором.

5.4. Академічна відпустка за станом здоров'я надається здобувачам на підставі висновку лікарсько-консультативної комісії (далі – ЛКК), а там, де вона відсутня, – головного лікаря лікувально-профілактичної установи (далі – ЛПУ).

Академічна відпустка здобувачам з числа іноземців надається на підставі легалізованої медичної довідки, отриманої в іноземній державі, що подається до Університету разом з нотаріально засвідченим перекладом українською мовою.

5.5. Питання про надання академічної відпустки аспірантам розглядається на черговому засіданні Вченої ради Університету, на якому приймається відповідне рішення і встановлюються терміни академічної відпустки аспіранта.

5.6. Відпустки по вагітності та пологах, відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею віку 3-х років, а у разі, коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду, до досягнення дитиною 6-річного віку, надаються відповідно до чинного законодавства України.

5.7. Не пізніше ніж за місяць до закінчення терміну наданої академічної відпустки, аспірант має подати до відділу аспірантури і докторантури заяву про (одне з перелічених): поновлення підготовки в аспірантурі Університету; продовження терміну наданої йому академічної відпустки та надати документальне підтвердження причин такого продовження; відрахування з аспірантури Університету та, за наявності, надати документальне підтвердження зазначеним причинам відрахування. У разі академічної відпустки за станом здоров'я до заяви додається висновок ЛКК або головного лікаря ЛПУ.

5.8. Питання про поновлення в аспірантурі після завершення академічної відпустки, або відрахування з аспірантури, або продовження наданої раніше академічної відпустки аспірантам розглядається на черговому

засіданні Вченої ради Університету, на якому приймається відповідне рішення, що вводиться в дію наказом ректора та доводиться до відома аспіранта.

5.9. Після поновлення у зв'язку із закінченням академічної відпустки аспірант продовжує виконувати індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

5.10. Здобувачі вищої освіти, які не подали в установлений термін документи для поновлення на навчання або продовження терміну академічної відпустки, відраховуються із Університету.

5.11. Усі суперечливі питання з приводу надання академічної відпустки розглядає керівництво Університету.

6. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

6.1. Доктор наук – це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях.

6.2. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури Університету.

6.3. Протягом строку перебування в докторантурі докторант повинен подати до постійно діючої спеціалізованої вченої ради результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН. Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, науковій

доповіді за сукупністю статей) повинен представити узагальнення проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

6.4 Докторанту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора Університету призначається науковий консультант з числа провідних наукових та науково-педагогічних працівників Університету з науковим ступенем доктора наук.

6.5 Зміна наукового консультанта можлива у випадку зміни напряму дисертаційного дослідження, звільнення призначеного наукового консультанта та за інших поважних причин.

6.6 Зміна наукового консультанта здійснюється за заявою докторанта та/або клопотанням кафедри, за якою він закріплений, у вигляді витягу з протоколу засідання, затверджується на засіданні Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

6.7. Підготовка в докторантурі Університету передбачає виконання особою відповідної наукової програми Університету за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

6.8. Атестація докторантів відбувається щороку. Наприкінці першого року докторант звітує про хід виконання індивідуального плану наукової роботи.

6.9. Заключна атестація докторанта (наприкінці другого року) здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності.

7. ВІДРАХУВАННЯ АСПІРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

7.1. Підставами для відрахування здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук є:

- завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого закладу вищої освіти;
- невиконання індивідуального плану роботи аспіранта (докторанта);
- порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та аспірантом (докторантом);
- інші випадки, передбачені законодавством.

7.2. Питання про відрахування аспірантів (докторантів) з будь-яких причин розглядається на черговому засіданні вченої ради Університету, на якому ухвалюється відповідне рішення. Остаточне рішення вченої ради Університету щодо відрахування аспірантів (докторантів) вводиться в дію наказом ректора.

7.3. Підставою для розгляду питання про відрахування аспіранта (докторанта) можуть бути такі документи:

- заява аспіранта з поясненням причин переривання/закінчення навчання; службова записка наукового керівника та/або витяг з протоколу кафедри, за якою закріплений аспірант.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення затверджується вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

8.2. Всі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються на засіданні вченої ради Університету.